

ЈКП "ГРАДСКО ГРОБЉЕ" ДОО БИЈЕЉИНА

Ул. Нушићева бр. 1

76300 Бијељина

Извјештај о раду са завршним рачуном за

2018. годину

ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина

Бијељина, Март 2019.године

САДРЖАЈ

УВОД	2
1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ПРЕДУЗЕЋУ	3
1.1. Оснивање и регистрација	3
1.2. Основни идентификациони подаци	3
1.3. Дјелатност предузећа	4
1.4. Нормативна основа организовања	5
1.5. Организација предузећа	6
1.5.1. Скупштина предузећа, као орган управљања	7
1.5.2. Надзорни одбор	7
1.5.3. Управа предузећа	9
1.6. Структура запослених радника	9
2. РЕЗУЛТАТИ ПОСЛОВАЊА ПРЕДУЗЕЋА ПО СЛУЖБАМА	11
2.1. Служба правних, кадровских и општих послова	11
2.2. Служба за погребне послове	12
2.3. Преузимање сеоских гробља на подручју Града Бијељина	14
2.4. Успостављање наплате за одржавање заједничких површина гробља и одржавање реда на градским гробљима	15
3. АКТИВНОСТИ У ПРЕТХОДНОМ ПЕРИОДУ	16
3.1. Изградња треће (завршне) фазе мртвачнице	16
3.2. Насипање, равнање и планирање терена предвиђеног за сахрањивање покојника и изградња хидро-дренажног канала на Новом градском гробљу	17
3.3. Хортикултурно уређење гробља	17
3.4. Рад цвјећаре	18
3.5. Куповина алата	18
4. ОСНОВА ЗА ИЗРАДУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА ПРЕДУЗЕЋА	19
5. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ПРОЦЈЕНА	19
5.1. Нематеријална улагања	19
5.2. Некретнине, постројења и опрема	19
5.3. Залихе	22
5.4. Краткорочна потраживања и пласмани	22
5.5. Грешке из претходног периода	23
5.6. Признавање прихода	23
5.7. Признавање расхода	24
5.8. Финансијске обавезе	24
6. РЕЗУЛТАТ ПОСЛОВАЊА ПРЕДУЗЕЋА	24
6.1. Приходи	24
6.2. Расходи	25
6.3. Нето добитак	28
7. АНАЛИЗА ФИНАНСИЈСКОГ ПОЛОЖАЈА ПРЕДУЗЕЋА	28
7.1. Анализа финансијске равнотеже	29
7.2. Анализа задужености	31
8. ИМОВИНСКИ ПОЛОЖАЈ ПРЕДУЗЕЋА	33
9. ПРИНОСНИ ПОЛОЖАЈ ПРЕДУЗЕЋА	36
10. ЗАКЉУЧАК	40

УВОД

Јавно комунално предузеће „Градско гробље“ ДОО Бијељина обављајући послове погребне дјелатности и сагледавајући значај и осјетљивост ове области, обезбеђује нормално функционисање и рад 24 сата (са почетком рада мртвачнице предузеће ради 24 сата), током цијеле године. Својим односом при пружању погребних услуга тежи ка сталном повећању квалитета нивоа услуга, како у основној дјелатности, укопима, опремању и превозу умрлих, тако и у пословима који су су служби основне дјелатности, уређењу и одржавању гробља и другим услужним радовима.

У тренуцима губитка најближих, када су људи блокирани тугом и болом у посебном психофизичком стању, у стресној ситуацији са интензивним емотивним набојем, ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина настоји да ради увијек предано и савјесно, да се препознаје по високом нивоу личне одговорности и професионализма у раду.

Настоји да све послове везане за укуп обавља благовремено и конкретно уз достојанствено поштовање умрлих и њихових породица.

Одредбама члана 2. став 1. тачка 3.) Закона о комуналним дјелатностима („Службени гласник Републике Српске“ број: 124/11) прописано је да се као комунална дјелатност од посебног јавног интереса, у смислу овог закона, сматра погребна дјелатност.

Пословне активности Предузећа у потпуности се извршавају на основу Закона о гробљима и погребној дјелатности Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број: 31/13 и 6/14), Одлуке о гробљима и погребној дјелатности на подручју Града Бијељина („Службени гласник Града Бијељина“ број: 11/15 и 12/18), Закона о јавним предузећима Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 75/04 и 78/11), Закона о привредним друштвима Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број: 127/08, 58/09, 100/11 и 67/13) и Закона о комуналним дјелатностима Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број: 124/11 и 100/17).

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ПРЕДУЗЕЋУ

1.1. Оснивање и регистрација

Скупштина Града Бијељина на 26. сједници одржаној дана 13.02.2014. године, донијела је Одлуку о основању Јавног комуналног предузећа „Градско гробље“ ДОО Бијељина за управљање гробљима на подручју Града Бијељина и обављање погребних и других дјелатности.

Јавно комунално предузеће „Градско гробље“ ДОО Бијељина, са сједиштем у улици Нушићева број 1 основано је Одлуком Скупштине Града Бијељина број 01-022-91/14 од 13.02.2014. године, као самостално предузеће и правни наслиједник АД „Комуналац“ Бијељина у области обављања погребних и припадајућих дјелатности.

Рјешењем Округног привредног суда у Бијељини број 059-0-Reg-17-000073 од дана 08.02.2017. године, уписана је промјена статуса лица овлашћеног за заступање Јавног комуналног предузећа „Градско гробље“ ДОО Бијељина, са сједиштем у улици Нушићева број 1 гдје је као вршилац дужности директора тј. лица овлашћено за заступање уписан:

*Слаћан Симић, дипломирани економиста,
Са пребивалиштем у Бијељини.*

1.2. Основни идентификациони подаци

Према расположивој документацији скраћени назив предузећа је:

ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина ул. Нушићева број 1

Рјешењем Округног привредног суда матични број предузећа: 11124640 (према Рјешењу о регистрацији: 59-05-0057-14).

Обавјештење о разврставању пословног субјекта по дјелатностима Агенције за посредничке, информатичке и финансијске услуге број: BN-R336/15 од дана 15.06.2015. године предузеће је разврстано као:

Назив (фирма): **Јавно комунално предузеће „Градско гробље“ друштво са ограниченом одговорношћу, Бијељина.**

Облик организовања : **Јавно предузеће.**

Облик својине: **Државна.**

Сједиште: **Бијељина, улица и број: Нушићева 1.**

Општина/Град: **Бијељина.**

Матични број: **11124640.**

Матични број субјекта: **59-05-0057-14.**

Јединствен идентификациони број (ЈИБ): **4403806550002.**

Основна дјелатност: **Погребна и припадајућа дјелатност – 96.03.**

Предузеће има имовину коју чине основни капитал, додатни улози оснивача као и имовина коју предузеће стиче обављањем дјелатности. Оснивач може посебним

одлукама предузећу пренијети право управљања и одржавања непокретности које су у својини оснивача, а ради вршења дјелатности Јавног предузећа.

Предузеће одговара за своје обавезе цјелокупном својом имовином, а оснивач до висине унесеног улога у имовину предузећа. Своје финансијско пословање предузеће обавља преко својих трансакционих рачуна:

- 554-001-00004916-77 – “Pavlović International Bank“ a.d. Bijeljina
- 552-000-17488619-51 – „Addiko bank“ a.d. Bijeljina.

Пореска управа Министарства финансија Републике Српске издала је Потврду о регистрацији пореског обвезника број: 06/1.05/0801-455-7-59/15 од дана 12.06.2015. године и додијелила број: **4403806550002**.

1.3. Дјелатност предузећа

Рјешењем о регистрацији Окружног привредног суда у Бијељини број: 059-0-Reg-14-000 890 од дана 12.12.2014. године уписано је усклађивање дјелатности, према коме је уписана дјелатност предузећа:

- 01.30 - Гајење садног материјала и украсних биљака;
- 23.69 - Производња осталих производа од бетона, гипса и цемента;
- 23.70 - Сјечење, обликовање и обрада камена;
- 25.61 - Површинска обрада и превлачење метала;
- 25.62 - Машинска обрада метала;
- 32.99 - Остала прерађивачка индустрија;
- 42.99 - Изградња осталих објеката нискоградње;
- 47.76 - Трговина на мало цвијећем, садницама, сјеменем, ђубривом, кућним љубимцима и храном за кућне љубимце у специјализованим продавницама;
- 47.78 – Остала трговина на мало новом робом у специјализованим продавницама;
- 49.41 – Друмски превоз робе;
- 56.21 – Дјелатност кетеринга;
- 56.29 – Остале дјелатности припреме и послуживања храном;
- 56.30 – Дјелатност припреме и послуживања пића;
- 68.10 – Куповина и продаја сопствених некретнина;
- 68.20 – Изнајмљивање и пословање сопственим некретнинама или некретнинама узетим у закуп (лизинг);
- 81.30 – Услужне дјелатности уређења и одржавања зелених површина;
- 81.29 – Остале дјелатности чишћења;
- 96.03 – Погребне и припадајуће дјелатности.

Претежна дјелатност којом се Јавно комунално предузеће бави 96.03 – Погребне и припадајуће дјелатности.

1.4. Нормативна основа организовања

На основу члана 5. став 1. тачка а) а у вези са чланом 52. став 1. Закона о Јавним предузећима Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 75/04 и 78/11), члана 281. Закона о привредним друштвима („Службени гласник Републике Српске“ број: 127/08, 58/09, 100/11 и 67/13), члан 7. став 1. Закона о комуналним дјелатностим („Службени гласник Републике Српске“ број: 124/11), члан 3. став 1.

Закона о гробљима и погребној дјелатности („Службени гласник Републике Српске“ број: 31/13 и 6/14) и Одлуке о давању ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина на управљање, кориштење и одржавање земљишта, комуналних објеката, инфраструктуре власништво Града Бијељина („Службени гласник Града Бијељина“ број: 2/15) на сједници одржаној дана 18.06.2015. године доноси Статут Јавног комуналног предузећа „Градско гробље“ ДОО Бијељина, којима се дефинише:

- опште одредбе,
- фирма и сједиште предузећа,
- правни статус предузећа,
- одговорност за обавезе,
- дјелатност предузећа,
- средства за рад и развој предузећа,
- управљање и организовање предузећа,
- заступање и потписивање,
- етички кодекс,
- распоdjела добити и покриће губитака,
- планирање послова,
- примјена књиговодствених, финансијских, рачуноводствених стандарда,
- поступак набавке,
- заштита животне средине,
- одбор за ревизију,
- посебне одредбе,
- статусне промјене,
- промјене правне норме и престанка предузећа,
- јавност рада и пословна тајна,
- општи акти предузећа,
- прелазне и завршне одредбе.

Статутом је предвиђено (члан 66.) да се општим актима предузећа сматрају:

- Статут,
- правилници,
- пословници и
- одлуке којима се на општи начин утврђују општа питања.

Општи акти морају бити усклађани са Статутом, а сва остала појединачна акта усаглашена са општим актима предузећа. Општи акти донијети у Јавном предузећу се објављују на огласним таблама предузећа, као и путем интерне комунационе мреже, путем које се уграђује у трајну базу података.

Општи акти Јавног предузећа ступају на снагу осмог (8) дана од дана објављивања, осим у случајевима када је самим актом другачије уређено (у изузетним случајевима).

За регулисање појединих питања у предузећу су донесени правилници, као што су:

- Правилник унутрашње организације и систематизације радних мјеста ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина број: 100/15 од 28.07.2015. године;
- Правилник о заштити на раду ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина број: 104/15 од 28.07.2015. године;
- Правилник о заштити од пожара ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина број: 106/15 од 28.07.2015. године;
- Правилник о јавним набавкама роба, услуга и радова ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина број: 108/15 од 28.07.2015. године;
- Правилник о поступку директног споразума ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина број: 110/15 од 28.07.2015. године;
- Правилник о праћењу реализације оквирних споразума, уговора и фактура ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина број: 112/15 од 28.07.2015. године;
- Правилник о кориштењу службених мобилних телефона и репрезентације ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина број: 116/15 од 28.07.2015. године;
- Правилник о рачуноводству, рачуноводственим политикама и ревизији ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина број: 118/15 од 28.07.2015. године;
- Правилник о накнади трошкова превоза за долазак и одлазак са рада ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина број: 120/15 од 28.07.2015. године;
- Правилник о извођењу радова на гробљима којима управља ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина број: 1069/16 од 25.03.2016. године;
- Правилник о провођењу Закона о заштити личних података у ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина број: 5/18 од 31.01.2018. године;
- Правилник о продаји гробних мјеста на гробљима којима управља ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина (пречишћен текст) број: 49/18 од 04.12.2018. године;
- Правилник о сахрани и ексхумацији умрлих лица на гробљима којима управља ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина број: 51/18 од 04.12.2018. године;
- Правилник о раду ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина број: 61/18 од 21.12.2018 године;
- Правилник о тестирању на алкохол, дроге и друга средства зависности на радном мјесту у ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина број: 64/18 од 21.12.2018. године.

Значајан дио питања регулише се појединачним одлукама органа предузећа у складу са њиховим надлежностима у функцији организовања и извршења регистроване дјелатности и њихов преглед може бити илустративног карактера (одлуке, упутства и сл.).

1.5. Организација предузећа

Статутом ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина прописано је да су органи предузећа:

- Скупштина предузећа, као орган управљања,
- Надзорни одбор, као орган надзора и
- Управа предузећа, као орган руковођења.

1.5.1. Скупштина предузећа, као орган управљања

На основу члана 11. Одлуке о оснивању Јавног комуналног предузећа Скупштину Јавног предузећа чини представник оснивача, као овлашћено лице. Представник оснивача у Скупштини Јавног предузећа је Градоначелник Града Бијељина.

Скупштина Јавног предузећа обавља послове и одлучује о питањима из своје надлежности у складу са законом, овом одлуком и Статутом јавног предузећа.

Скупштина предузећа, као орган управљања је у току 2018. године одржала укупно 1 (једну) сједницу.

На првој редовној сједници Скупштине, која је одржана 20.04.2018. године усвојено и верификовано следеће;

- Одлука о плану пословања ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина за 2018. годину;
- Извјештај о раду са завршним рачуном ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина за 2017. годину;
- Извјештај о раду Надзорног одбора ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина за 2017. годину;
- Одлука о измјени одлуке о ослобађању прописане накнаде за гробна мјеста гдје су сахрањени погинули борци из одбрамбено-отаџбинског рата, а чији је закуп истекао више од два пута;
- Одлука о Ревидираном плану инвестиционих улагања ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина за 2018. годину;
- Одлука о Ревидираном плану инвестиционих улагања ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина за период 2018-2020. године.

1.5.2. Надзорни одбор

Статутом предузећа дефинисано је да Надзорни одбор има 3 (три) члана која именује и разрјешава Скупштина предузећа на основу спроведеног јавног конкурса, у складу са Законом о министарским, владиним и другим именовањима и Одлуком о оснивању ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина.

Према Одлуци о именовању чланова Надзорног одбора коју је донијела Скупштина предузећа, чланови Надзорног одбора су:

- Мирослав Ерић – предсједник,
- Светлана Манојловић – члан,
- Нинослав Спасојевић – члан.

Надзорни одбор, као орган надзора у предузећу, у току 2018. године одржао је 6 (шест) редовних сједница и 1 (једну) ванредну сједницу на којим се расправљало о свим темама битним за пословање предузећа.

Неке од битнијих тачака које је усвоио Надзорни одбор у току 2018. године:

На првој редовној Сједници Надзорног одбора, одржаној дана 31.01.2018.године, разматрано и усвојено је следеће:

1. Правилник о провођењу Закона о заштити личних података у ЈКП "Градско гробље" ДОО Бијељина
2. Упутства о поступању са пријавом корупције и обезбјеђењу заштите лица која пријављују корупцију у ЈКП "Градско гробље" ДОО Бијељина.

На другој редовној Сједници Надзорног одбора, одржаној дана 22.03.2018. године, разматрано и усвојено је следеће:

1. Извјештај о раду ЈКП "Градско гробље" ДОО Бијељина за завршним рачуном за 2017. годину и упућивање Скупштине ЈКП "Градско гробље" ДОО Бијељина на усвајање;
2. Извјештај о раду Надзорног одбора ЈКП "Градско гробље" ДОО Бијељина за 2017. годину и упућивање Скупштине ЈКП "Градско гробље" ДОО Бијељина на усвајање;
3. Извјештај комисије за попис ЈКП "Градско гробље" ДОО Бијељина број 136/18 од 16.01.2018.године;
4. Одлука о измјени одлуке о ослобађању прописане накнаде за гробна мјеста гдје су сахрањени погинули борци из одбрамбено-отаџбинског рата, а чији је закуп истекао више од два пута и упућивање Скупштине ЈКП "Градско гробље" ДОО Бијељина на усвајање;
5. Сазивање Сједнице Скупштине ЈКП "Градско гробље" ДОО Бијељина.

На трећој редовној Сједници Надзорног одбора, одржаној дана 23.04.2018. године, разматрано и усвојено је следеће:

1. Ревидирани план инвестиционих улагања за 2018. годину, и упућивање Скупштине ЈКП "Градско гробље" ДОО Бијељина на усвајање;
2. Ревидирани план инвестиционих улагања за период 2018-2020 годину, и упућивање Скупштине ЈКП "Градско гробље" ДОО Бијељина на усвајање.

На првој ванредној сједници Надзорног одбора, одржаној 27.11.2018. године, разматрано је и усвојено:

1. Информација о сахрањивању лица на Новом градском гробљу Хасе- Бријесница.
2. Информација Надзорном одбору о спору над гробним мјестом.
3. Одлука о годишњем попису за 2018. годину и формирање пописне комисије.

На четвртој редовној Сједници Надзорног одбора, одржаној дана 04.12.2018. године, разматрано и усвојено је следеће:

1. Информација о активностима преузимања сеоских гробаља.
2. Прве измјене и допуне правилника о продаји гробних мјеста којим газдује ЈКП "Градско гробље" ДОО Бијељина.
3. Правилник о продаји гробних мјеста на гробљима којим управља ЈКП "Градско гробље" ДОО Бијељина - пречишћен текст.
4. Правилник о сахрањивању и ексхумацији умрлих лица на гробљима којим управља ЈКП "Градско гробље" ДОО Бијељина.
5. Одлука о давању у закуп површина на гробљима којим газдује ЈКП "Градско гробље" ДОО Бијељина.
6. Плана површина које се дају под закуп којим газдује ЈКП "Градско гробље" ДОО Бијељина.

На петој сједници Надзорног одбора, одржаној 21.12.2018. године, разматрано је и усвојено:

1. Правилник о раду ЈКП "Градско гробље" ДОО Бијељина.
2. Стављање ван снаге Правилника о дисциплинској и материјалној одговорности радника ЈКП "Градско гробље" ДОО Бијељина.
3. Правилник о тестирању на алкохол, дроге и друга средства зависности на радном мјесту.

На шестој сједници Надзорног одбора, одржаној 27.12.2018. године, разматрано је и усвојено следеће:

1. План пословања за 2019. годину ЈКП "Градско гробље" ДОО Бијељина;
2. План јавних набавки за 2019. годину ЈКП "Градско гробље" ДОО Бијељина;
3. План инвестиционих улагања за 2019. годину ЈКП "Градско гробље" ДОО Бијељина;
4. План инвестиционих улагања за период од 2019-2021. године ЈКП "Градско гробље" ДОО Бијељина.

1.5.3. Управа предузећа

Управу предузећа чини директор и два извршна директора која именује и разрјешава Надзорни одбор, на основу спроведеног јавног конкурса, у складу са Законом о министарским, владиним и другим именованима, Одлуком о оснивању ЈКП "Градско гробље" ДОО Бијељина и Статутом предузећа.

Чланови Управе именују се на период од четири године, уз могућност поновног именовања.

За директора Јавног предузећа може бити бирано лице које испуњава, поред законом прописаних општих услова, и следеће посебне услове:

- ВСС, VII – техничког, економског или правног смјера,
- 3 (три) године радног искуства у струци.

Статутом је предвиђено (члан 41. члан 42. и члан 43.) да директор заступа Јавно предузеће без ограничења, а у случају његове спријечености један од извршних директора које он овласти.

Заступници предузећа су овлаштени да закључују и потписују уговоре и друге акте, те да заступају предузеће пред судовима, државним органима и другим организацијама без ограничења осим закључивања уговора чија је вредност већа од 10.000,00 КМ, за шта је потребна сагласност Надзорног одбора.

1.6. Структура запослених радника

Јавно комунално предузеће ЈКП "Градско гробље" ДОО Бијељина обављало је своју претежну дјелатност, под шифром 96.03 - погребне и припадајуће дјелатности са радницима који су запослени на неодређено вријеме, одређено вријеме, приправници или волонтери.

У ЈКП "Градско гробље" ДОО Бијељина уговоре на неодређено вријеме има 19 радника, а два на одређено вријеме, од којих су у току 2018. године осам потписаних на неодређено а два на одређено вријеме.

Три раднице ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина била су на боловању у 2018. години, од тога двије на породилском боловању и једна на основу Извјештаја о трајању

привремене неспособности за рад, једна од ове три раднице запослена је у Служби правних, кадровских и општих послова, док друге двије раднице распоређена су на радно мјесто у Цвјећари бр. 1, стога је Управа предузећа била приморана запослити још једног радника у Цвјећари бр. 1 на Новом градском гробљу и тај радник је примљен на одређено вријеме до повратка раднице са боловања.

У току 2018.године уговоре на одређено вријеме у ЈКП "Градско гробље" ДОО Бијељина има 2 радника.

Уговор о приправничком раду закључен је са три приправника, од којих су два примљена на основу уговора о запошљавању дјете погинулих бораца са Заводом за запошљавање Републике Српске.

Такође, закључен је и уговор о волонтерском раду са два радника.

У току 2018. године један радник је потписао са предузећем Споразум о престанку радног односа радника.

Из свега наведеног, произилази да је у ЈКП "Градско гробље" ДОО Бијељина на дан 31.12.2018.године запослено 26 радника, што је приказано у табеларном приказу у Табели бр. 1.

Уговор о раду	На неодређено вријеме	На одређено вријеме	Приправници	Волонтери
Укупно запослених	19	2	3	2

Табела бр.1 Структура запослених према уговорима на дан 31.12.2018. године

У следећим табеларним прегледима, приказана је структура запослених са одређеном потребном стручном спремом по систематизацији послова, као и одређеном структуром запослених по старосној структури на дан 31.12.2018.године.

Стручна спрема	НК	КВ	ВКВ	ССС	ВШС	ВСС	ВСС Приправник/ Волонтер	укупно
Укупно запослених	6	2	-	4	-	9	5	26

Табела бр.2 Структура запослених на дан 31.12.2018. године

Стручна спрема	НК	КВ	ВКВ	ССС	ВШС	ВСС	ВСС приправник	укупно
Управа предузећа						3		3
Служ.правних, кадровских и општих послова				1		2	2	5
Служба за погребну дјелатност	7	2		4		2	1	16
Укупно запослених								24

Табела бр.3 Структура запослених по службама

ЈКП "Градско гробље" ДОО Бијељина на дан 31.12.2018.године на основу табеларног прегледа има следећу структуру запослених радника од којих је највише у Служби за погребну дјелатност 15 радника, Управа Предузећа броји 3 радника, Служба правних, кадровских и општих послова 3 радника, 3 приправника и 2 волонтер.

Старосна структура запослених	Број запослених
18-25	1
26-30	4
31-35	6
36-40	1
41-45	2
46-50	2
51-55	4
56-60	4
Укупно	24

Табела бр.4 Старосна структура запослених

У ЈКП "Градско гробље" ДОО Бијељина, од укупног броја запослених, 8 су жене и 18 мушкарци.

Такође, у 2019. години планирано је повећање броја радних мјеста због отварања централне мртвачнице, те је у ову сврху планирано запослити 4 НКЛПК радника.

2. РЕЗУЛТАТИ ПОСЛОВАЊА ПРЕДУЗЕЋА ПО СЛУЖБАМА

2.1. Служба правних, кадровских и општих послова

У периоду од 01.01.2018. године до 31.12.2018. године Служба правних, кадровских и општих послова је активно учествовала у изради уговора, споразума о признању дуговања, побољшању наплате потраживања и других аката везаних за радне односе запослених у предузећа.

Током 2018. године Служба правних, кадровских и општих послова је активно учествовала у изради и доношењу следећих докумената:

- Плана сигурности личних података у ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељин,
- Правилника о провођењу закона о заштити личних података у ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина,
- Упутства о поступању са пријавом корупције и обезбеђења заштите лица која пријављују корупцију у ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина.

Планом преузимања сеоских гробаља, у 2018. години извршена је посјета и

обављени разговори са председницима Мјесних заједница: Суво Поље, Загони, Хасе, Модран, Пучиле, Дворови, Доње Црњелово, Батковић и Попови. Приликом разговора са предсједницима Мјесних заједница представљен је план преузимања и на који начин би се вршило кориштење, управљање и одржавање.

Као стручна служба предузећа, обављала је и послове стручне помоћи органима предузећа (Скупштини предузећа, Надзорном одбору и Управи предузећа).

2.2. Служба за погребне послове

У периоду од 01.01.2018. до 31.12.2018. године на гробљима којим управља „ЈКП Градско гробље“ ДОО Бијељина:

-Продато је 319 гробних мјеста, што је за **72 гробна мјеста мање него у протеклој 2017.години**, или **18,5 % мања продаја гробних мјеста** по основу куповине нових гробних мјеста.

-На овим гробљима је укупно обављено 296 сахрана што је за **2 сахране мање него у протеклој 2017.години**.

-По евиденцији Службе за погребне послове на Градском гробљу Пучиле извршено је 119 сахрана, што је за **2 сахране мање него у протеклој 2017.години**.

-На Новом градском гробљу Хасе-Бријесница извршено је 140 сахрана, **што је за 10 сахрана мање него у протеклој 2017.години**.

-На Новом гробљу Велика Обарска извршено је 13 сахрана, **што је за 2 сахране више него у протеклој 2017.години**.

-На Новом гробљу Патковача извршено је 23 сахране, **што је за 8 сахрана више него у протеклој 2017.години**.

-На атеистичкој парцели Новог градског гробља извршена је 1 сахрана **што је исто као у претходној 2017.години**.

2017 .година		2018.година	
Укупно сахране	298	Укупно сахране	296
Сахране „Пучиле“	121	Сахране „Пучиле“	119
Сахране „Ново гробље“	150	Сахране „Ново гробље“	140
Сахране „Велика Обарска“	11	Сахране „Велика Обарска“	13
Сахране „Патковача“	15	Сахране „Патковача“	23
Сахране „Атеистичка парцела“	1	Сахране „Атеистичка парцела“	1

Табела бр. 5. приказ сахрана у протекле двије године.

На приходе по основу ових услуга предузеће не може утицати, али се у 2018.години у многоме утицало на повећање прихода по основу услуге одржавања заједничких површина гробља. У овој години остварен је приход по основу одржавања заједничких површина гробља у износу од **155 710,00 КМ** што је за **15%** или **20 067.00** већи приход него у протеклој години када је приход био **135 643,00 КМ** по основу ове услуге.

Погребна служба ЈКП "Градско гробље" ДОО Бијељина у току 2018. године извршила је 8 ексхумација, при чему су испоштоване све законске одредбе.

ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина је у склопу службе за погребне услуге од 01.01.2018.године значајно повећала приходе по основу издавања сала за давање помена, капацитета 50 и 100 мјеста а које се налазе у склопу грађевинског објекта на Новом Градском гробљу а предвиђеном за те намјене.

РБ.	Услуга	Кол.	Износ Без пдв-а
1.	Продаја једног гробног мјеста	319	95.700.00
2.	Продаја гробних мјеста на сеоским гробљима	82	4.100.00
3.	Продаја гробног мјеста чије је закуп истекао први пут	541,70	81.255.00
4.	Продаја гробног мјеста чији је закуп истекао други пут	251	18.825.00
5.	Продаја гробног мјеста чије је закуп истекао више од два пута	12	600.00
6.	Издатих дозвола за извођење радова	215	21.500.00
7.	Трошкови сахране укоп	276	41.400.00
8.	Трошкови сахране израђена гробница	21	1.050.00
9.	Издатих дозвола за извођење додатних радова	48	2.049.60
10.	Дубински укоп	13	3.900.00
11.	Издатих дозвола за постављање шатора	8	400.00
12.	Израда једнодијелног парапета	70	17.500.00
13.	Израда дводијелног парапета	149	44.700.00
14.	Израда тродијелног парапета	12	4.800.00
15.	Израда четвородијелног парапета	2	980.00
16.	Одржавање гробља	15 571	155.710.00
17.	Израда бетонских плоча	67	16.750.00
18.	Тераца - једнодијелни парпет	2	100.00
19.	Тераца - дводијелни парпет	6	480.00
20.	Тераца - тродијелни парпет	0	-
21.	Уклањање вјенаца и поправљање гробног мјеста	281	8.430.00
22.	Издавање капеле	103	5.150.00
23.	Израда преградне греде	103	5.150.00
24.	Израда гробнице (2 мјеста)	15	22.500.00
25.	Израда гробнице (4 мјеста)	3	5.400.00
26.	Ексхумација	8	3.200.00
27.	Накнада за одржавање гробног мјеста	2	30.00
28.	Мали грађевински радови	26	1300.00
29.	Уградња плоча	8	400.00
30.	Продаја и уградња дасака	157	7.850.00
31.	Уградња дасака	4	40.00
32.	Грађевински радови - бетон	27	2.160.00
33.	Радни сат радника на грађ. радовима	9	230.92
34.	Издавање столице	15 000	30.000.00
35.	Објава читуље „1 површина“	4	51.28
36.	Уклањање и враћање поклопних плоча	6	360.00
37.	Трошкови сахране „Урна“	1	50.00
Укупно приходи од услуга:			604.101.80

Табела бр.6 приходи службе за погребне послове

2.3. Преузимање сеоских гробаља на подручју Града Бијељина

На основу Одлуке о давању ЈКП “Градско гробље” ДОО Бијељина на управљање, кориштење и одржавање гробаља на територији Града Бијељина те раније праксе којом се водило горе наведено Предузеће, у току 2018. године приступило се детаљним анализама и прављењу плана о даљем преузимању. Како је преузимање појединих гробаља веома сложен и одговоран процес исто тако је и прављење плана о истом те сортирање гробаља по њиховом географском положају, нивоу уређености те слободном простору за даље сахрањивање покојних мјештана. Ови детаљи су веома битни за ЈКП “Градско гробље” како би на основу својих капацитета (броја запослених радника на укопу, одржавању и грађевинским радовима, броја возила за превоз радника на одређена гробаља, броја машина за рад и одржавање гробаља) успјели да задовоље нове потребе и обавезе. Јасно је да је дјелатност којом се бави ЈКП “Градско гробље” ДОО Бијељина од јавног значаја те је веома битно сагледати све детаље како би се том истом дјелатношћу могло несметано бавити на задовољство прије свега јавности.

У току 2017. године су преузета 2 (два) сеоска гробаља, Ново гробље у Великој Обарској и Ново гробље у Пучилама - Ћипировинама. Неке од активности поред свакодневних и обавезујућих, ЈКП “Градско гробље” ДОО Бијељина је урадило следеће:

- свим власницима (закупцима) гробних мјеста је дато рјешење у коме се утврђује власништво над гробним мјестом и преласком у трајно власништво;
- извршена парцелација гробаља;
- оформљене приступне и интерне саобраћајнице;
- изграђени вањски тоалети за потребе посјетилаца;
- постављена пумпа за воду како би се лакше одражавала хигијена и чистоћа како цјелокупног гробаља тако и споменика који су у власништву појединих посјетилаца;
- оплемењен је цјелокупан простор на коме су смјештена гробаља разним расадничким производима и зеленилом;
- на једном од ова два гробаља је рјешен проблем, задржавања воде након обилних падавина, изградњом хидро-дренажног канала.

У току 2018. године је одражан низ састанака са представницима мјештана одређених сеоских средина које су се налазиле у плану о преузимању гробаља. Циљ тих састанака је било утврђивање чињеничног стања те представити мјештанима начин обављања дјелатности којом се бави ЈКП “Градско гробље” ДОО Бијељина али и цјеновник за кориштење тих услуга. Највећа препрека за реализацију горе наведеног плана је управо био цјеновник услуга. Већина мјештана је изразило незадовољство на цјеновник иако је цијена гробног мјеста на сеоским гробљима којим управља ово Предузеће 50,00 КМ (без ПДВ-а) за разлику од гробних мјеста која се налазе на градским гробљима гдје је цијена 300,00 КМ (без ПДВ-а). Незадовољство су допунили да је цијена за одржавање заједничких површина гробаља неприхватљива иако она износи 10,00 КМ (без ПДВ-а) на годишњем нивоу уз образложење да је на сеоском подручју пракса да вишечлане породице закупују више гробних мјеста како би оформили породичне гробнице те накнаду за одржавање плаћају по домаћинству а не по гробном мјесту. Циљ представника ЈКП “Градско гробље” ДОО Бијељина је био да се тим мјештанима

аргументовано образложи да приликом плаћања накнаде за одржавање заједничких површина не односи само на кошење зелених површина, него и све остале активности које је ово Предузеће већ урадило на другим сеоским гробљима а што је све раније наведено у тачки 3.2 овог документа. Представници ЈКП "Градско гробље" ДОО Бијељина су присуствовали на збору грађана Сувог поља, одржало састанак у службеним просторијама са представницима Дворова, били у посјети гробљу у Црњелову са њиховим представницима. Акцент на преузимање гробаља је био на гробљу у Пухарама те је такође одржан састанак са тим мјештанима и свештеником. Разлог стављања акцента на то гробље јесте његов положај. Гробље у Пухарама је по пројекту саставни дио Новог градског гробља на локацији Хасе - Бријесница. Веома битна ствар за ово Предузеће које се бави дугорочним пројектима и улагањима јесте да кроз одређени дужи период када се ова два гробља сједине не наруши изглед Новог градског гробља које се изграђује стриктно по пројекту и плански. Како се Предузеће водило досадашњом политиком те да преузимање буде на добровољној бази и уз сагласност МЗ, у овом као и у претходним случајевима је проистекао отпор и неслагање мјештана. Након низа неуспјеха представници овог Предузећа су присуствовали збору грађана села Попови. Мјештани овог села су препознали домаћинско газдовање ЈКП "Градско гробље" ДОО Бијељина што су и имали прилику да се увјере на претходно два преузета гробља. Евидентно је да ће у току 2019. године ЈКП "Градско гробље" ДОО Бијељина преузети ово гробље на управљање, кориштење и одржавање што је у искреној нади да ће и остали препознати квалитетан рад и труд овог Предузећа.

2.4. Успостављање наплате за одржавање заједничких површина гробља и одржавање реда на градским гробљима.

У 2018. години као и ранијих година ЈКП "Градско гробље" ДОО Бијељина се бавило низом активности ради подизања свјести и информисања корисника услуга а све ради унапређења система за наплату. Како би наплата била ефективнија а исто тако много лакша за кориснике, предузеће је фактурисало услуге те помоћу својих упосленика те фактуре достављало на кућну адресу корисника. По узору на гробља у великим градовима као што су гробља у Бања Луци, Сарајеву, Београду и Новом Саду, ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина се одлучило на низ пословних корака који су се накнадно показали веома ефикасним те у многоструком допринијело побољшању наплате за одржавање заједничких површина гробља.

Надзор над спровођењем реда на гробљима а све у складу са Одлуком о гробљима и погребној дјелатности Града Бијељина („Сл. Гласник Града Бијељина“ бр: 11/15), врши ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина.

У случајевима када ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина не може сопственим мјерама обезбједити ред на гробљу, овлаштена је да затражи помоћ и интервенцију Комуналне полиције Града Бијељина и других надлежних органа. Као добра пракса показала се сарадња између ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина и Комуналне полиције Града Бијељина а исто тако и са ПУ Бијељина који су редовно и благовремено обавјештавани за све веће вјерске празнике да својим присуством помогну нашем Предузећу и успоставе како ред у саобраћају тако да и спријече неовлаштену продају разне погребне опреме, резаног и вјештачког цвјећа, свјећа и др.

3. АКТИВНОСТИ У ПРЕТХОДНОМ ПЕРИОДУ

У претходном периоду (у току 2018. године) приступило се низу активности како би се унаприједила дјелатност којом се бави ЈКП „Грдаско гробље“ ДОО Бијељина. Најзначајни пројекат за ово Предузеће а који се односи на изградњу завршне фазе мртвачнице, је у току реализације и биће завршен у првој половини 2019. године када је планиран и почетак рада. Други пројекат који је такође од великог значаја јесте насипање, равнање и планирање земље и изградња хидро-дренажног канала. Треба напоменути за ова два пројекта да су финансирани од Градске управе Града Бијељина те да без њихове помоћи сигурно не би било лако доћи до њихове реализације. Градска управа Града Бијељина је свјесна значаја Градског гробља те да је дјелатност којом се бави ово предузеће од јавног интереса и самим тим остварила веома успјешну сарадњу са овим Предузећем. ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина је поред ове двије капиталне инвестиције радило и на унапређивању рада цвјећаре, хортикултурном уређењу, унапређивању машина и алата за боље дјеловање али и реализовало један веома битан пројекат за све посјетиоце гробља. Наиме, у склопу објекта где ће бити смјештена Градска мртвачница оформљене су двије сале за помен покојника. Сале које својим капацитетом од 50 (педесет) и 100 (сто) сједећих мјеста али и могућности да се изврши спајање како би се добио још већи простор од 150 (стопедесет) сједећих мјеста су од великог значаја за све посјетиоце. Основни циљ ових сала је пружање могућности родбини покојника да изврше помен у условима каквим доликује да један Град и градско гробље посједује, као што је и Град Бијељина. Ове сале за помен (даће) посједују све обавезне дијелове како би могле несметано да функционишу. У свом склопу имају климатизован простор, кухињске елементне са шпоретом, фрижидером и судоперама како би пружаоци услуга кетеринга несметано могли функционисати. Непосредно у близини сала за помен налазе се два тоалета за све посјетиоце гробља.

3.1. Изградња треће (завршне) фазе мртвачнице

У другој половини 2018. године приступило се завршној фази радова на дворанама за патологију на локацији Новог градског гробља, Хасе – Бријесница, што подразумијева:

- Припремни радови;
- Земљани радови;
- Бетонски и АБ радови;
- Зидарски радови;
- Изолатерски радови;
- Лимарски радови;
- Браварски и АЛ браварски радови;
- Керамичарски радови;
- Каменорезачки радови;
- Молерски радови;
- Гипсарски радови;
- Фасадерски радови;

- Разни радови;
- Гријање, хлађење и вентилација;
- Опрема за мртвачницу.

На основу Закона о гробљима и погребној дјелатности утврђено је да гробље као комунални објекат којим управља јавно предузеће у свом склопу мора посједовати градску мртвачницу. Иако су предметни радови вршени према плану, овај објекат још није у потпуности завршен. У току 2018. године из буџета Града Бијељина је издвојено 189.869,16 КМ (са ПДВ-ом) за финансирање изградње градске мртвачнице. У току 2019. године, тачније закључно са мартом мјесецом исте године предметни радови ће бити реализовани у потпуности.

3.2. Насипање, равнање и планирање терена предвиђеног за сахрањивање покојника и изградња хидро-дренажног канала на Новом градском гробљу

Насипање, равнање и планирање земље односи се на дио гробља који је предвиђен за сахрањивање припадника православне вјероисповјести. Овај пројекат је сигурно један од важнијих јер се ради дугорочној инвестицији. Земљиште које се насипа у одређене дијелове гробља мора бити извршено по нормативима постављених од стране стручних лица (геомтра) како би се спрјечили потенцијални проблеми са задржавањем воде након обилних падавина или слијегања и обрушавања земље уколико се не изврши правилно планирање. Гробна поља означена са редним бројевима 9, 10 и 11 су дјелимично завршена а сљедећих година ће се наставити са истом праксом како би се обезбједили услови за даље сахрањивање покојника православне конфесије. Гробна поља означена са редним бројевима 4, 5, 6, и 7 су у потпуности изграђена и спремна за извршавање чина сахрањивања и овај пројекат је финансиран сопственим средствима предузећа.

Предметни радови на Новом градском гробљу су се односили на сљедеће:

- Набавка, насипање, равнање и планирање 15.000 m³ земље
- Изградња хидро-дренажног канала:
 - ископавање канала дужине 30m и дубине 1,5 m
 - постављање бетонских цијеви фи 300,
 - затрпавање бетонских цијеви дренажним шљунком фракције 16-32mm у слоју од 50cm од врха цијеви,
 - постављање геотекстила (200 грамски) цијелом дужином и ширином канала,
 - затрпавање канала земљом.

3.2. Хортикултурно уређење гробаља

Хортикултурно уређење гробља представља веома сложен и дугорочан процес. Односи се на садњу разноврсног садног материјала и потребно га је извршавати по плану сређивања гробља како би се испоштовале временске садње одређених садница а што све резултира само успјећу истог. Како смо раније навели да се ЈКП „Градско гробље“ угледа на рад и пословање осталих погребних предузећа из великих градова како домаћих тако и градова у региону, наше Предузеће је приступило великом пројекту по овом питању. Опште позната пракса да у појединим градовима на

гробљима гдје не постоји могућност даљег сахрањивања, та гробља прелазе у такозване паркове тишине. Сама ријеч парк асоцира да је на том простору неопходно постојање великог броја зеленила. Градско гробље Пучиле је веома близу преласка у такву асоцијацију. У току 2018. године се посветило оплемењивању овог гробља јер у наредним годинама и ранија купљена гробна мјеста ће сигурно бити попуњена а како не постоји могућност даље продаје гробних мјеста на овом гробљу сигурно да ће ово Градско гробље ићи у корак са гробљима у најзначајним престоницама. Раније на овом гробљу је формиран централни трг са великом зеленом површином око које је распоређен велики број садница. У току 2018. године су формиран дрвореди путевима који представљају и границе гробних поља на овом гробљу.

Велики дио средстава из буџета Предузећа је усмјерен и на оплемењивању сеоских гробаља. У досадашњим случајевима на овим гробљима није се водило рачуна по овом питању тако да је било потребно направити детаљан план и реализовати га како би се сам изглед оплеменио.

3.3. Рад цвјећаре

Изградња цвјећаре на Новом градском гробљу завршена је у току 2016. године а са радом почела у јануару 2017. године. Монтажни пословни објекат у коме је смјештена цвјећара изграђен је по пројекту и финансиран искључиво из средстава буџета Предузећа. Значајна средства поред изградње самог објекта су издвојена и на могућност функционисања или уградњу климатских уређаја јер је су услови у којима би могли опстати главни артикли овог објекта а то је резано или природно цвјеће веома специфични. Изградња цвјећаре је представљала подизање нивоа услуга јер је то један од дијелова дјелатности којом се бави ово Предузеће. Треба навести да цвјећара представља и један од прихода који ће сигурно у наредним годинама представљати и један од ослонаца за ово Предузеће.

3.4. Куповина алата

Куповином алата се унапређује рад на одржавању гробља. Како је раније речено да је примарни и основни циљ ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина одржавање гробља како би сви посјетиоци и корисници били задовољни, приступило се набавци сљедећег алата:

- машина за кошење травнатих површина са разним предностима како би се олакшало сам чин кошења траве;
- машина за чишћење приступних и интерних саобраћајница;
- машина за чишћење снијега;
- разноврсни ситни грађевински материјели за извршавање радова;
- набавка ХТЗ опреме која представља како заштиту радника од повреда на послу тако и пристојан изглед радника. Приликом вршења чина сахране по кодексу облачења запослених радника на гробљу неопходно је да сви буду једнообразно обучени што представља озбиљност и углед Предузећа.

4. ОСНОВА ЗА ИЗРАДУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА ПРЕДУЗЕЋА

Финансијски извјештаји предузећа су припремљени у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске.

Полазни оквир за састављање финансијских извјештаја предузећа чине позитивни законски прописи Републике Српске, усвојени MSFI и MRS. Пословни догађаји и трансакције класификоване су према Правилнику о контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике који воде двојно књиговодство.

За израду финансијских извјештаја за 2018. годину активирани су Међународни стандарди финансијског извјештавања и Међународни рачуноводствени стандарди за мале и средње ентитете.

5. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ПРОЦЈЕНА

Приликом одређивања рачуноводствене политике предузећа у обзир се узимају нематеријална улагања, некретнине постројења и опрема, залихе, краткорочна потраживања и пласмани, грешке из претходног периода, признавање прихода и финансијске обавезе.

5.1. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања су права и друга неопипљива средства која правно лице користи у испоруци услуга, над којим предузеће има контролу и од којег се очекују будуће економске користи.

Нематеријална улагања чине:

- улагање у концесије,
- улагање у развој нових производа и унапређење постојећих,
- улагање у научно-техничка знања,
- улагања у набавку лиценци или стицање права на интелектуалној својини
- улагања у истраживање тржишта.

Мјерење приликом и након почетног признавања дугорочне нематеријалне имовине ће се вршити методом набавне вриједности.

Нематеријална стална средства се амортизују на основу процијењеног вијека употребе, односно на основу процјене притицања економских користи по основу њиховог кориштења.

Вијек трајања средства се процјењује приликом сваке набавке.

Амортизација нематеријалних средстава се врши линеарном методом.

5.2. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема су средства која правно лице држи за кориштење у испоруци услуга, изнајмљивање другима или за административне и

друге сврхе, за које је вјеројатно да ће будуће економске користи повезане стим средством притицати управно лице и да се набавна вриједност/цијена коштања тог средства може поуздано одмјерити.

Средство ће бити признато као некретнина, постројење и опрема и када се зна да то средство неће директно повећавати будуће економске користи, али је набавка тог средства неопходна да би се добиле економске користи од других средстава.

У опрему се сврставају и резервни дијелови када се исти користе уз опрему и када се очекује да ће њихова употреба бити дужа од једне године.

Некретнине, постројења и опрема се почетно вреднују и исказују по трошку набавке.

Трошак набавке некретнине, постројења и опреме сачињавају:

- фактурна вриједност добављача,
- трошкови превоза, укључујући и властити превоз,
- трошкови припреме мјеста,
- порези и друге дажбине,
- трошкови монтажне и накнаде стручњацима (архитекте, инжињери и сл.),
- трошкови утовара, претовара, истовара исл.,
- интерни трошкови,
- остали трошкови директно и искључиво везани за довођење средстава у радно стање за намјеравану употребу.

У трошак набавке некретнине, постројења и опреме се урачунавају и трошкови позајмљивања везани за набавку конкретног средства, до момента довођења средстава у стање за употребу.

Средства која се израђују у сопственој режији вреднују се по цијени коштања, под условом да није већа од нето продајне вриједности.

Почетно исказивање некретнине, постројења и опреме врши се по набавној вриједности/цијени коштања док се накнадни издаци, према општем принципу признавања, дефинисаном у параграфу 7. MRS 16, накнадна улагања у ставку некретнина, постројења и опреме, могу капитализовати, односно укључити у књиговодствену вриједност средства, ако и само ако:

- је вјероватно да ће будуће економске користи повезане са накнадним улагањима притицати у правно лице; и
- ако се набавна вриједност/цијена коштања накнадних улагања може поуздано одмјерити.

Трошкови свакодневног одржавања некретнина, постројења и опреме се не капитализују, већ представљају расход периода.

Изузетно, ново уграђени резервни дијелови и улагање у средство се може капитализовати уколико ће такво улагање:

- продужити корисни вијек употребе средства,
- повећати његов капацитет,
- доградња дијелова значајно побољшати квалитет услуга, и
- значити усвајање нових пословних услуга које омогућује значајно смањење претходно процијењених трошкова.

С обзиром да замјена резервног дијела доводи до промјене књиговодствене (садашње) вриједности средства, потребно је преиспитати процјењени корисни вијек употребе средства, јер од њега зависи обрачун амортизације.

Накнадно вредновање средства се врши према моделу ревалоризације.

Према моделу ревалоризације, након почетног признавања по набавној вриједности, некретнине, постројења и опреме чија се фер вриједност може поуздано одмјерити, обухватају се по ревалоризованом износу, који представља њихову фер вриједност на датум ревалоризације, умањену за накнадну акумулирану амортизацију и накнадне акумулиране губитке због умањења вриједности.

Основни принципи приликом примјене политике ревалоризације су:

- фер вриједност земљишта и зграда утврђује се проценом, коју врше стручно оспособљени процјењивачи, на бази тржишних доказа;
- фер вриједност постројења и опреме врше стручно оспособљени процјењивачи или запослена стручна лица у предузећу, која именује директор одлуком;
- учесталост ревалоризовања зависи од промјена фер вриједности некретнина, постројења и опреме које се процјењују;
- када се књиговодствена вриједност повећава, као резултат ревалоризације, то повећање се евидентира као ревалоризациона резерва;
- када се књиговодствена вриједност средства смањи услед ревалоризације, то смањење треба признати као расход. Међутим, смањење треба директно књижити на терет ревалоризационих резерви, до износа постојеће ревалоризационе резерве који се односи на то средство;
- позитивни и негативни ефекти процјене различитих ставки средства не могу се међусобно пребијати, већ се одвојено евидентирају;
- у оквиру рачуна ревалоризационих резерви предузеће је дужно да обезбиједи аналитику ревалоризационих резерви.

Цјелокупна ревалоризациона резерва, формирана за конкретно средство се може пренијети на нераспоређену добит приликом продаје, расходања или отуђења тог средства.

Кориштењем средства у предузећу, износ реализоване ревалоризационе резерве која може да се пренесе на нераспоређену добит, чини разлика између амортизације засноване на исказаном ревалоризованом износу средства и амортизације засноване на првобитној набавној вриједности/цијени коштања средства.

Амортизација се обрачунава за ставке некретнине, постројења и опреме који су признати као стално средство и који имају ограничен вијек употребе.

Амортизација се не обрачунава за средство, које је класификовано као средство које се држи за продају или док чини дио расположиве групе класификоване као група која се држи за продају.

Амортизациони период почиње од момента када је средство расположиво за коришћење, што значи да обрачуну амортизације не подлијежу некретнине, постројења и опрема у припреми.

За дан почетка обрачуна амортизације примјењује се слиједеће правило:

- ако је средство стављено у употребу од 01. до 15. у мјесецу, обрачун амортизације почиње од првог дана тог мјесеца;
- ако је средство стављено у употребу у периоду од 16. до краја мјесеца, обрачун амортизације почиње од првог дана наредног мјесеца.

Амортизација се врши све до искњижавања, чак иако се у неком периоду средство не користи, осим ако није потпуно амортизовано.

Обрачун амортизације престаје када је средство отуђено на било који начин, када је у потпуности отписано и када је рекласификовано као стално средство намјењено продаји, у складу са MSFI 5.

Корисни вијек употребе утврђује се процјеном. Процјена корисног вијека употребе средства врши се на основу професионалног просуђивања на основу искуства предузећа са сличним средствима у претходном периоду и искључиво зависи од пословне политике предузећа са набавком и трошењем конкретних средстава.

Приликом обрачуна амортизације примјењује се пропорционални (линеарни) метод обрачуна амортизације, што значи да се користи једна утврђена стопа током цијелог процијењеног корисног вијека употребе средства.

Стопа амортизације израчунава се на основу процијењеног вијека употребе који је изражен бројем година, на следећи начин:

Годишња стопа $\frac{100}{\text{број година}}$ (%)
амортизације

Трошкови амортизације нематеријалних улагања и некретнина, постројења и опреме обрачунати према линеарном методу обухватају се на рачуну 540 - Трошкови амортизације, у корист оговарајућих аналитичких рачуна исправке вриједности нематеријалних улагања и основних средстава у оквиру групе рачуна 01 и 02.

5.3. Залихе

У домену политике залиха материјала спада:

- утврђивање политике набавне вриједности залиха,
- дефинисање цијена по којима се воде залихе,
- метод обрачуна вриједности излаза залиха,
- елиминисање скривених губитака у залихама.

Залихе предузећа представљају средства која се троше у процесу производње или реализације услуга а то су залихе:

- основног и помоћног материјала,
- залиха робе

Залихе основног и помоћног материјала исказују се по набавној вриједности у складу са MRS 2-залихе.

Набавну вриједност материјала чини:

- фактурна вриједност добављача умањена за све попусте,
- други трошкови који су настали до довођења залиха на садашњу локацију и садашње стање.

Обрачун излаза утрошка залиха материјала врши се по методи просјечне пондерисане цијене која се стално и аутоматски израчунава.

5.4. Краткорочна потраживања и пласмани

Краткорочна потраживања предузећа обухватају потраживања од купаца у земљи по основу продаје роба и услуга.

Потраживања се процјењују по номиналној вриједности, умањеној индиректно за износ вјероватне ненаплативости потраживања, а директно ако је немогућност наплате потраживања извјесна и документована.

Директан отпис ненаплаћених потраживања подразумијева да се врши коначан појединачан отпис вриједности потраживања на основу вјеродостојног документа (изгубљен судски спор, ликвидација дужника, корекција по записнику о усклађивању потраживања која су у корист дужника и сл.) на терет расхода.

Индиректно умањење вриједности ненаплаћених потраживања подразумијева исправка потраживања на терет расхода, онда када је немогуће предвидјети која конкретна потраживања неће бити наплаћена у тренутку израде биланса.

Процјену ненаплативости потраживања врши Управа предузећа на основу објективних информација произашлих из озбиљне анализе засноване на искуству из претходних обрачунских периода, уз разматрање текуће привредне ситуације.

Индиректно умањење потраживања вршит ће се методом процијењивања крајњег салда рачуна исправке вриједности потраживања, који индиректно коригује рачун потраживања на процијењену фер вриједност.

Исправка вриједности потраживања израчунават ће се по методи застарјелости потраживања.

Исправка вриједности ће се вршити за сва потраживања за која Управа процијени да су ненаплатива, а која не прелазе крајњи рок застаре у складу са одредбама Закона о облигационим односима.

5.5. Грешке из претходног периода

Материјално значајна грешка откривена у текућем периоду, која се односи на претходни период и која, при том, има значајан утицај на финансијске извјештаје једног или више претходних периода, због које се ти, претходно објелодањени финансијски извјештаји не могу више сматрати поузданим, обухвата се као грешка из претходног периода у складу са MRS8-Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке.

Грешка из претходног периода исправља се тако што се за износ грешке врши корекција почетног стања пренијетог резултата, односно одговарајућа позиција биланса стања, ако је грешка такве природе да не утиче на резултат.

У случају из претходног става, приликом састављања финансијских извјештаја упоредни подаци који се односе на годину у којој је грешка настала исказују се у исправљеним износима.

Материјално безначајне грешке признају се као приход или као расход текућег периода.

Материјалност грешке процјењује се у сваком конкретном случају када је грешка откривена.

5.6. Признавање прихода

Приходи предузећа обухватају сву фактурисану продају извршених услуга као и прихода од продаје робе, приходи од закупа и приходи од донација.

Приходе представљају и остала примања по основу наплате отписаних потраживања, камата на депозит, курсне разлике и друге финансијске приходе.

5.7. Признавање расхода

Расходи предузећа обухватају трошкове који проистичу из уобичајених активности и губитке.

Признавање расхода се врши у зависности од појединих врста и представљају:

- трошкове материјала, горива и енергије који показују намјеру трошења,
- нето зараде и накнаде зарада, порези и доприноси на зараде признају се у висини обрачунатих износа за рад запослених за проведено вријеме на послу и одсуствовање са посла на терет предузећа,
- трошкови амортизације се обрачунавају по пропорционалним стопама које се утврђују на основу корисног вијека основних средстава и њихове садашње вриједности,
- трошкови производних услуга и нематеријалних трошкова обрачунавају се на основу фактура за извршене услуге и вјеродостојних докумената за поједине нематеријалне трошкове,
- трошкови пореза и доприноса се признају на основу издатака у складу са обавезама утврђеним законом.

5.8. Финансијске обавезе

Финансијским обавезама предузећа сматрају се:

- обавезе према добављачима,
- обавезе за плате и доприносе и порез на плате,
- обавезе за порез на добит,
- остале краткорочне обавезе,
- донације Града Бијељина за изградњу сале за патологије на „Новом градском горбљу“ Хасе-Бријесница, инвестиција у току.

Финансијска обавеза је свака обавеза која представља уговорну обавезу у циљу предаје готовине или другог финансијског средства другом правном лицу или размјене финансијских инструмената.

Почетно признавање финансијских обавеза врши се по њиховој набавној вриједности у коју су укључени и трошкови њиховог прибављања. Смањење обавеза се врши директним отписом.

6. РЕЗУЛТАТ ПОСЛОВАЊА ПРЕДУЗЕЋА

У сљедећем прегледу приказан је резултат пословања Друштва у периоду 01.01. - 31.12.2018. године.

6.1. Приходи

Укупни приходи Друштва за период од 01.01. - 31.12.2018. године износе 762.582,03 КМ и у односу на 2017. годину већи су за 7,40% односно за 52.565,13 КМ.

У оквиру **остварених пословних прихода** за текућу годину који су евидентирани у износу од 761.355,97 КМ, исказани су сљедећи приходи:

- Приходи од продаје робе на мало (цвјећара) у износу од 35.066,53 КМ

- Приходи од услуга у износу од 603.868,00 КМ;
- Приходи од закупа у износу од 2.520,00 КМ;
- Приходи од донација у износу од 116.717,36 КМ; (донације од Града Бијељина за трошкове рекламирања на РТВ БН и трошкове уређења Градског гробља од предузећа Неш Коп д.о.о.)
- Приходи од Завода за запошљавање 3.184,08 КМ
- Остали приходи у износу од 1.226,06 КМ

Пословни приходи у 2018. години су за 7,24%, веће или мање односно за 51.374,17 КМ у односу на остваривање из 2017. године.

6.2. Расходи

Укупни расходи Друштва, за период од 01.01. - 31.12.2018. године, износе 706.439,06 КМ и у односу на 2017. годину су већи за 9,32 % односно за 64.844,22 КМ.

У оквиру **остварених пословних расхода** текуће године, који су евидентирани у укупном износу од 758.530,33 КМ, исказани су сљедећи расходи:

- Набавна вриједност продате робе у износу од 14.363,52 КМ;
- Трошкови материјала у износу од 45.738,30 КМ;

Односе се на:

- Испоручени шљунак у износу од 4.740,00 КМ
- Трошкови грађевинског материјала у износу од 40.998,30 КМ
- Трошкови канцеларијског материјала 2.783,24 КМ;
- Трошкови ХТЗ опреме 5.390,03 КМ;
- Трошкови ситног инвентара 41,01 КМ;
- Материјал и дијелови утрошени за текуће одржавање основних средстава 9.359,44 КМ;
- Утрошене ауто-гуме 800,00 КМ;
- Трошкови осталог материјала 1.816,90 КМ
- Трошкови нафтних деривата 17.013,94 КМ;
- Трошкови електричне енергије 3.210,81 КМ
- Утрошак осталог горива 3.219,32 КМ;
- Трошкови бруто зарада 375.844,00 КМ;
- Трошкови накнада за вјерске празнике 8.292,00 КМ
- Трошкови накнада за регрес 12.106,00 КМ
- Трошкови накнаде за 8. март 995,00 КМ
- Трошкови бруто накнада-волонтери 1.497,47 КМ;
- Топли оброк 24.466,00 КМ;
- Бруто накнада - Надзорни одбор 15.091,38 КМ;
- Отпремнина за одлазак у пензију 1.679,04 КМ;
- Трошкови дневница 336,86 КМ
- Накнада за превоз радника 12.797,04 КМ;
- Остале накнаде трошкова запослених (новогодишњи пакетићи и помоћ радницима) 2.183,68 КМ;
- Трошкови уређења гробља 93.229,00 КМ;

Односе се на:

- чишћење снијега на гробљу, ископ и дренажа у износу од 59.570,58 КМ,

- Зеленило за гробље 5.720,00 КМ,
- Трава 828,21 КМ,
- Геодетске услуге 3.600,00 КМ,
- Ископ и разгртање земље на градском гробљу 3.873,00 КМ,
- Рад омладинске задруге 9.424,93 КМ.
- Трошкови телефона 9.424,93 КМ
- Поштански трошкови 341,80 КМ;
- Трошкови услуга одржавања основних средстава 1.643,34 КМ;
- Трошкови закупа 6.628,50 КМ;
- Трошкови оглашавања 83,76 КМ;
- Остали трошкови рекламирања 200,00 КМ
- Трошкови комуналних услуга (Комуналац и водовод 8.480,99 КМ;
- Трошкови Уговора о дјелу 10.241,04 КМ;
- Трошкови Уговора о привременим и повременим пословима 2.877,70 КМ
- Трошкови осталих услуга 447,51 КМ;
- Трошкови амортизације 17.920,97 КМ.
- Трошкови рачуноводствених услуга 6.160,00 КМ;
- Трошкови адвоката 190,76 КМ;
- Услуге чишћења 1.949,94 КМ;
- Трошкови софтвера 1.720,00 КМ
- Остале непроизведне услуге 8.874,56 КМ;
- Вођење послова из ЗНР и ППР 3.045,00 КМ,
- Ватрогасних -контрола апарата 164,00 КМ,
- Дератизација 4.975,00 КМ,
- Сервисне информације 135,00 КМ,
- Умрежавање 555,56 КМ
- Трошкови репрезентације 10.687,89 КМ;
- Трошкови поклона 943,02 КМ
- Премија осигурања 2.271,00 КМ
- Остале премије осигурања 2.488,20 КМ
- Трошкови платног промета 2.132,54 КМ;
- Чланарине привредним коморама 193,49 КМ;
- Накнада за шуме 533,81 КМ;
- Накнада за ППЗ 304,54 КМ;
- Накнада за водни допринос 296,00 КМ;
- Комунална и републичка такса 500,00 КМ;
- Остали порези који терете трошак 88,07 КМ;
- Допринос за инвалиде 393,21 КМ;
- Трошкови оглашавања у штампи 2.503,04 КМ;
- Таксе 567,65 КМ;
- Трошкови претплате на часописе 438 КМ;
- Таксе за регистрацију моторних возила 718,60 КМ
- Остали трошкови 3.015,45 КМ;

Односе се на:

- Прање возила 1.335,25 КМ,
- Омладинска задруга –провизија 1.429,20 КМ
- Апиф (завршни рачун) 72,00 КМ
- Остали трошкови 179,00 КМ

У оквиру **финансијских расхода** текуће године, који су остварени у укупном износу од 49,95 КМ, евидентирани су слjedeћи расходи:

- Расходи камата у износу од 49,95 КМ.

У оквиру **осталих расхода** текуће године, који су остварени у укупном износу од 1.757,48 КМ, евидентирани су слjedeћи расходи:

Расходи по основу кало, растур у износу од 1.757,48 КМ.

У оквиру расхода по основу промјене рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих година, евидентирани су расходи у износу од 101,30 КМ, који се односе на рачун потрошног материјала из 2017. године а који нису достављени у рачуноводство.

Пословни расходи у 2018. години већи су за 9,74%, односно за 67.339,00 КМ у односу на остварење из 2017. године.

У структури пословних расхода текуће године највеће повећање евидентно је на слjedeћим трошковима:

- **Трошкови материјала за израду учинака (конто 511)**, у текућој години су увећани за 6.950,00 КМ у односу на претходну годину. Трошкови материјала за израду учинака, у укупним расходима предузећа, имају учешће од 11,73%;

- **Трошкови отпремнина, награда и помоћи у складу са прописима о раду (конто 524)**, износе у 2018. години 3.863,00 КМ, односно за 54,49% су већи у односу на 2017. годину, првенствено због већег издвајања на име помоћи запосленим у складу са прописима о раду;

- **Трошкови запослених на службеном путу (конто 525)**, у текућој години су остварени у износу од 337,00 КМ, док су у претходној години остварени у износу од 2.192,00 КМ. Трошкови накнаде запосленима на службеном путу смањени су у односу на 2017. годину за 1.855,00 КМ. Трошкови по наведеном конту односе се на исплаћене дневнице за слжбени пут.

- **Трошкови услуга одржавања (конто 532)**, у текућој години износе 1.643,00 КМ на истом су нивоу као у претходној години а односе на трошкове за услуге на текућем одржавању сталних средстава.

- **Трошкови осталих услуга (конто 539)**, у укупним расходима предузећа учествују са 17,57% и послеје трошкова бруто зарада представљају највећу ставку укупних расхода. Трошкови осталих услуга, у 2018. години су остварени у износу од 133.598 КМ, те су мањи за 3.310,00 КМ, односно за 2,42% .

- **Трошкови репрезентације (конто 551)**, су у текућој години већи за 5.150,00 КМ, односно за 79,46% у односу на остварење претходне године. Трошкови репрезентације у укупним расходима предузећа учествују са 1,53%.

- **Остали нематеријални трошкови (конто 559)**, се највећим дијелом састоје од трошкова комуналних и републичких такси, осталих административних такси, трошкова за регистрацију возила, трошкови претплата на часописе, трошкове оглашавања у штампи. Остали нематеријални трошкови учествују у укупним расходима предузећа са 1,00%. У текућој години су наведени трошкови 7.635,00 КМ у односу на претходну годину су мањи за 2.256,00 КМ.

- **Трошкови горива и енергије (конто 513)**, су у текућој години већи за 12.304,00 КМ у односу на претходну односно за 119,58%.

- **Трошкови бруто зарада и накнада (конто 520)**, износе 451.068,00 КМ и имају највеће учешће 59,31% у укупним расходима предузећа. Трошкови бруто зарада износе 375.844,00 КМ. Трошкови бруто накнада волонтера износе 1.497,00 КМ. Трошкови

топлог оброка износе 24.446,00 КМ. Трошкови бруто накнада Н.О. 15.091,00 КМ. Трошкови превоза на рад 12.797,00 КМ. Трошкови накнада за вјерске празнике 8.292,00 КМ, трошкови накнаде за регрес 12.106,00 КМ и трошкови накнаде за 8.март 995,00 КМ.

- **Трошкови амортизације (конто 540)** износе 17.921,00 КМ и учествују у укупним расходима предузећа са 2,36%.

- **Трошкови непроизводних услуга (конто 550),** износе 20.089,00 КМ и учествују у укупним расходима предузећа са 2,64%.

- **Трошкови доприноса (конто 556),** износе 393,00 КМ а односе се на допринос за инвалиде.

- **Трошкови осталих пореза (конто 555),** износе 1.722,00 КМ, а односе се на републичке и комуналне таксе, накнаде за шуме, за ППЗ, за испуштене отпадне воде, јер су се повећали приходи на које се плаћа накнада за шуме и ППЗ, као и накнада за отпадне воде која се плаћа на број радника.

Финансијски расходи у 2018. години, су на истом нивоу као претходне године и износе 50,00 КМ.

Остали расходи у 2018. години, веће су за 1.343,00КМ у односу на исте из 2017. године. Расходи се односе на отпис непроданог свјежег цвијећа у цвјећари за период 01.01. од 31.12.2018.године.

Расходи по основу промјене рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих година у текућој години евидентирани су у укупном износу од 101,00 КМ, а односе се на трошкове набавке из 2017. године, јер рачуни нису достављени у 2017.години.

6.3. Нето добитак

Укупан нето добитак обрачунског периода, утврђен је у главном обрасцу Биланса успјеха и исказан на АОП-у 299 у колони број 4.

Укупан нето добитак за 2018. годину износи 738,00 КМ, док је у 2017. години остварен нето добитак у износу од 12.332,00 КМ и исказан у Билансу успјеха на АОП-у 299 у колони број 5.

По Пореском билансу исказана је добит за обрачунски период, те је обавеза за порез на добит у износу од 1.405,00 КМ. Како је у 2017. години плаћан порез на добит у мјесечном износу од 150,00 КМ остала је претплата пореза на добит за 2018. годину у износу од 754,00 КМ.

7. АНАЛИЗА ФИНАНСИЈСКОГ ПОЛОЖАЈА ПРЕДУЗЕЋА

Финансијски положај предузећа примарно детерминише његове могућности финансирања.

Финансијски положај предузећа изражава се обимом и структуром средстава и капитала, као и њиховим међу односима који се исказују у билансу стања предузећа.

Финансијска политика, коју води финансијски менаџмент предузећа, креира стратегију и тактику финансијског управљања на бази начела и правила финансирања, како би се са пословно-финансијског аспекта обезбиједили: сталност, раст и развој предузећа и максимално искористили позитивни трендови на финансијском тржишту.

Опстанак, раст и развој предузећа, а самим тим и могућност финансирања предузећа, одређени су прије свега финансијским угледом које оно ужива, као и његовим финансијским положајем.

Оцјена финансијског положаја предузећа заснива се на анализи финансијске равнотеже, анализи пасиве са аспекта власништва тј. анализи задужености, анализи могућности одржавања реалне вриједности сопственог капитала у условима инфлације и анализи репродуктивне способности.

Финансијски положај предузећа условљавају бројни чиниоци који међусобно могу бити контрадикторни, што додатно отежава коначно сагледавање финансијског положаја предузећа.

Овај проблем се рјешава временским и просторним упоређивањем финансијског положаја предузећа.

Временско упоређивање омогућава сагледавање динамике, то јест кретања или развоја финансијског положаја предузећа.

Просторно упоређивање омогућава упоређивање финансијског положаја предузећа у односу на финансијски положај конкуренције, што пружа солидну основу за закључивање о изгледима предузећа за опстанак, раст и развој.

Финансијски положај предузећа, посматран са аспекта предметних анализа квалификује се као: добар, прихватљив и лош.

Добар је онај финансијски положај предузећа, ако његова финансијска равнотежа обезбјеђује ликвидност на дужи рок, ако је његова финансијска структура таква да обезбјеђује независност предузећа у вођењу властите пословне политике и истовремено пружа сигурност повјериоцима и ако предузеће може обезбиједити финансирање дијела проширене репродукције из сопствених извора финансирања.

Прихватљив је онај финансијски положај предузећа у ком постоји еквилибријум или апсолутна једнакост између дугорочно везаних средстава и квалитетних извора (сопствени капитал увећан за дугорочни дуг), чиме се само обезбјеђује ликвидност али се не гарантује и сигурност јер недостаје ликвидна резерва.

Лош финансијски положај предузећа проистиче из нарушене финансијске равнотеже која не обезбјеђује одржавање ликвидности на дужи рок, лоше финансијске структуре и немогућности да предузеће финансира просту репродукцију из властитих извора финансирања.

7.1. Анализа финансијске равнотеже

Анализа финансијске равнотеже је најважнија карика у анализи финансијског положаја предузећа.

Она је директно повезана са начелом стабилности финансијске политике, а кроз постојање или непостојање финансијске равнотеже, цијени се квалитет финансијског управљања, посебно у домену усклађивања рокова између расположивости извора финансирања и рокова везивања или имобилизације средстава предузећа.

Каже се, да предузеће има финансијску равнотежу, ако су његова средства по обиму и роковима везивања (неуновчивости) једнака обиму и времену расположивости извора финансирања.

Дакле, да би се направила квалитетна анализа финансијске равнотеже предузећа није довољно имати само последњи биланс стања, већ је у циљу сагледавања динамике или развоја ове појаве, потребно обезбиједити везане билансне извјештаје.

На бази података из финансијских извјештаја за 2017. и 2018.годину, приказаних у сљедећој табели, врши се сљедећа анализа:

Финансијска равнотежа

ФИНАНСИЈСКА РАВНОТЕЖА				
у КМ				
ПОЗИЦИЈА	АОР		2018	2017
	17	16		
1. Краткорочна потраживања	040	040	53.999	41.184
2. Краткорочни финансијски пласмани	047	047	0	0
3. Готовина и готовински еквиваленти	056	056	20.017	42.087
4. Активна временска разграничења	060	060	20.266	1.686
I. Краткорочно везана средства (1 до 4)			94.242	84.957
5. Краткорочне обавезе	144	144	659.586	478.007
II. Краткорочни извори финансирања (5)			659.586	478.007
КРАТКОРОЧНА ФИН. РАВНОТЕЖА (I/II)			0,14	0,18
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Краткор. фин. равнотежа (Мања од ...)			1,000	1,000
6. Уписани неуплаћени капитал	109	109	0	0
7. Стална имовина	001	001	628.767	451.008
8. Залихе, стална средства и средства обустављеног пословања намењена продаји	032	032	9.921	11.509
III. ДУГОРОЧНО ВЕЗАНА ИМОВИНА (6 до 8)			638.688	462.517
9. Капитал	101	101	74.502	73.764
10. Дугорочна резервисања	126	126	0	0
11. Дугорочне обавезе	136	136	0	0
IV. ТРАЈНИ И ДУГОРОЧНИ КАПИТАЛ (9 до 11)			74.502	73.764
ДУГОРОЧНА ФИНАНСИЈСКА РАВНОТЕЖА			8,572	2,203

(III/IV)				
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Дугор. фин. равнотежа (Веће од ...)			1,000	1,000

Табела бр. 7 финансијска равнотежа

У табеларном прегледу су приказани коефицијенти краткорочне финансијске равнотеже, дугорочне финансијске равнотеже.

Узимајући у обзир наведене показатеље може се закључити да је тренутна финансијска равнотежа стабилна. Неопходно је да менаџмент у наредном периоду обрати посебну пажњу на финансијску политику, како би се постигла још повољнија финансијска равнотежа.

7.2. **Анализа задужености**

Задуженост предузећа испитује се анализом пасиве биланса стања, са аспекта власништва над изворима финансирања.

Извори финансирања (пасива) предузећа са власничког аспекта дијеле се на сопствене и позајмљене изворе.

Сопствене изворе чини сопствени капитал који представља гарантну супстанцу предузећа, јер штити повјериоце од губитка позајмљеног капитала и обезбјеђује сигурност у наплати потраживања. Каже се да је сопствени капитал гарант ликвидности пословања предузећа.

Оваква тврдња је доста површна и више формална него што је прихватљива у пракси корпоративног управљања. Ликвидност предузећа искључиво зависи од прилива и одлива готовине, дакле од cash flow тока.

Нето сопствени капитал предузећа једнак је разлици између вриједности пословне имовине исказане у активи његовог биланса стања и укупних обавеза предузећа (пасива биланса стања).

Нето сопствени капитал је формално посматрано гарантна супстанца предузећа.

Односно, све док је нето сопствени капитал предузећа позитиван, предузеће је солвентно. Солвентност предузећа може се посматрати као његова ликвидност на дуги рок и читава се способношћу предузећа да плати све обавезе, било када (не у року њиховог доспјећа), па макар и из ликвидационе масе.

Ликвидност

ЛИКВИДНОСТ				
у КМ				
ПОЗИЦИЈА	АОР		2018.	2017.
	18	17		
Текућа ликвидност:				

Текућа имовина / Краткорочне обавезе	031/ 144	031/ 144	0,160	0,211
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Текућа ликвидност (Мања од ...)			1,000	1,000
Редукована ликвидност:				
готовина + краткорочна потраживања/краткорочне обавезе	(056+040) /144	(056+040) /144	0,112	0,174
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ – Редукована ликвидност (Мања од ...)			1,000	1,000
Тренутна ликвидност:				
готовина / краткорочне обавезе	056/144	056/144	0,030	0,088
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ – Тренутна ликвидност (Мања од ...)			1,000	1,000
Просјечан број дана наплате потраживања:				
Потраживања x 365 / Приходи од продаје	(040*365)/ (202+206)	(040*365)/ (202+206)	31	24

Табела бр. 8 Ликвидност

Солвентност

СОЛВЕНТНОСТ				
у КМ				
ПОЗИЦИЈА	АОР		2018.	2017.
	18	18		
1. Пословна актива	062	062	734.088	551.771
2. Дугови	126+ 135	126+ 135	659.586	478.007

КОЕФИЦИЈЕНТ СОЛВЕНТНОСТИ (1/2)			1,113	1,154
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ – Коефицијент солвентности (Већи од ...)			1,000	1,000

Табела бр. 9 солвентност

Коефицијент солвентности већи од 1.

8. ИМОВИНСКИ ПОЛОЖАЈ ПРЕДУЗЕЋА

У анализи имовинског положаја предузећа приказана је структура имовине у последње три године, ефикасност имовине и коефицијент обрта имовине.

БИЛАНС СТАЊА				
у КМ				
ПОЗИЦИЈА	2018.		2017.	
	Износ	%	Износ	%
А К Т И В А				
А. СТАЛНА ИМОВИНА	628.767	100	451.008	100
I Нематеријална улагања	2.617	0,42	2.558	0,57
II Некретнине, постројења, опрема и инвестиционе некретнине	626.150	99,58	448.450	99,43
III Дугорочни финансијски пласмани	0	0	0	0
Б. ТЕКУЋА ИМОВИНА	105.321	100	100.763	100
I Залихе, стална средства и средства обустављеног пословања намјењена продаји	9.921	9,42	11.509	11,42
II Краткорочна потраживања, пласмани и готовина	95.400	90,58	89.254	88,58
1. Краткорочна потраживања	53.999	56,60	41.184	46,14
2. Порез на додату вриједност	1.118	1,18	4.297	4,81
3. Готовински еквиваленти и готовина	20.017	20,98	42.087	47,16
4. Активна временска разграничења	20.266	21,24	1.686	1,89

В. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА	0	0	0	0
Г. ПОСЛОВНА АКТИВА	734.088		551.771	
Д. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0		0	
Ђ. УКУПНА АКТИВА	734.088		551.771	
П А С И В А				
А. КАПИТАЛ	74.502	100	73.764	100
I ОСНОВНИ КАПИТАЛ	40.000	53,69	40.000	54,23
1. Акцијски капитал	0	0	0	0
2. Удјели предузећа са ограниченом одговорношћу	0	0	0	0
3. Задружни удјели	0	0	0	0
4. Улози	0	0	0	0
5. Државни капитал	0	0	0	0
6. Остали основни капитал	0	0	0	0
II УПИСАНИ НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0	0	0	0
III ЕМИСИОНА ПРЕМИЈА	0	0	0	0
IV РЕЗЕРВЕ	0		0	0
V РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ	0		0	0
VI НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК	738	0,99	33.764	45,77
VII ГУБИТАК ДО ВИСИНЕ КАПИТАЛА	0	0	0	0
Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА				
В. ОБАВЕЗЕ	659.586	100	478.007	100
I. Дугорочне обавезе	0	0	0	0
II. Обавезе из пословања	116.510	17,66	205.424	42,97
1. Пасивна временска разграничења	543.076	12,34	272.583	57,03
Г. ПОСЛОВНА ПАСИВА	734.088		551.771	
Д. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0		0	
Ђ. УКУПНА ПАСИВА	734.088		551.771	

Табела бр.10 биланс стања

Учешће сталне имовине предузећа у укупној активи износи 85,65%, док је у претходној години износило 81,74%. Процент учешћа сталне имовине у укупној активи текуће године се повећао у односу на претходну годину.

У оквиру активе биланса стања, на текућој имовини евидентирано је повећање у износу од 4.558,00 КМ у односу на претходну годину. Процентуално учешће текуће имовине у укупној активи је значајно и износи 14,35%.

У структури текуће имовине примјетно је повећање краткорочних потраживања у износу од 12.815,00 КМ. Готовински еквиваленти и готовина у 2018. години мањи су за 22.010,00 КМ у односу на претходну годину.

У оквиру пасиве биланса стања, укупни капитал у 2018.години је увећан за остварену добит 738,00 КМ у односу на претходну годину.

Стање и ефикасност имовине

ЕФИКАСНОСТ ИМОВИНЕ				
у КМ				
ПОЗИЦИЈА	АОР		2018.	2017.
	17	16		
1. Укупан приход	201+ 231+ 246+ 270+ 292	201+ 231+ 246+ 270+ 292	762.582	710.017
2. Просјечна пословна имовина	062/ 2	062/2	367.044	551.771
3. ЕФИКАСНОСТ ИМОВИНЕ (1/2)			2,077	1,287
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Ефикасност имовине (Већа од ...)			1,000	1,000

Табела бр. 11 ефикасност имовине

Коефицијент ефикасности имовине показује колико се успјешно користи укупна стална и текућа имовина, те је минимална референта вриједност већа од један.

9. ПРИНОСНИ ПОЛОЖАЈ ПРЕДУЗЕЋА

Структура пословних прихода и пословних расхода

ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ				
у КМ				
ПОЗИЦИЈА	2018.		2017.	
	Износ	%	Износ	%
Структура пословних прихода:				
1. Приходи од продаје робе	35.066	4,61	29.010	4,08
2. Приходи од продаје учинака	603.868	79,31	589.046	82,97
3. Приходи од активирања или потрошње робе и учинака	0	0	0	0
4. Повећање вриједности залиха учинака	0	0	0	0
5. Смањење вриједности залиха учинака	0	0	0	0
6. Остали пословни приходи	122.422	16,08	91.925	12,95
I Пословни приходи (1 до 6)	761.356	100,00	709.982	100,00
Структура пословних расхода:				
1. Набавна вриједност продате робе	14.363	1,89	12.307	1,78
2. Трошкови материјала	89.224	11,76	82.274	11,91
3. Трош. зарада, накнада зарада и остали лични расходи	455.268	60,00	413.752	59,86
4. Трошкови производних услуга	133.600	17,61	136.905	19,81
5. Трошкови амортизације и резервисања	17.921	2,37	11.434	1,65
6. Нематеријални трошкови	46.040	6,09	32.074	4,64
7. Трошкови пореза	1.722	0,23	2.076	0,30

8. Трошкови доприноса	393	0,05	367	0,05
II Пословни расходи (1 до 8)	758.531	100,00	691.192	100,00
III РЕЗУЛТАТ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ	2.825		18.790	
(I - II)				
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Резул. посл. активности (Веће од ...)	1,000		2,000	
IV ОДНОС ПОСЛ. ПРИХОДА И РАСХОДА	100,37%		102,72%	
(I / II)*100				
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Однос посл. прихода и расхода (Веће од ...)	100,00%		100,00%	
V РЕЛАТИВНА РАЗЛИКА ПОСЛ. ПРИХОДА И РАСХОДА (((I/II)*100)-100)%	0,37%		2,72%	
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Релативна разлика посл. прихода и расхода (Веће од ...)	1,00%		2,00%	

Табела бр. 12 пословни приходи и расходи

Анализом пословних прихода и расхода утврђен је позитивни резултат пословних активности од 738,00 КМ, који је условљен повећањем пословних прихода.

Структура прихода и расхода

БИЛАНС УСПЈЕХА						
у КМ						
ПОЗИЦИЈА	АОР		2018.		2017.	
	18	17	Износ	%	Износ	%

1. Пословни приходи	201	201	761.356	99,84	709.982	99,99
2. Финансијски приходи	231	231			0	
3. Остали приходи	246	246	1.226	0,16	35,00	0,01
I ПРИОДИ РЕДОВНИХ АКТИВНОСТИ (1+2+3)			762.582	100,00	710.017	100,00
4. Ванредни приходи	270	270	0	0	0	0
5. Ревалоризациони приходи	401	401	0	0	0	0
II УКУПНИ ПРИХОДИ (I+4+5)			762.582		710.017	100,00
6. Пословни расходи	216	216	758.531	99,75	691.192	99,37
7. Финансијски расходи	238	238	50,00	0,01	50,00	0,01
8. Остали расходи	257	257	1.757	0,23	414	0,06
9. Расходи по основу промјена рач.политика и испр.грешака из ран.год	293	293	101,00	0,01	3.885	0,56
III РАСХОДИ РЕДОВНИХ АКТИВНОСТИ (6+7+8+9)			760.439	100,00	695.541	100,00
10. Ванредни расходи	280	280	0	0	0	0
11. Расходи ревалоризације и признавања импаратетних губитака	408	408	0	0	0	0
IV УКУПНИ РАСХОДИ (III+10+11)			760.439	100,00	695.564	100,00

Табела бр. 13 биланс успјеха

У табели приказана је структура прихода и расхода, као и процентуално учешће појединих прихода и расхода у укупним. Највеће учешће у укупним приходима имају пословни приходи (са 99,84%), који се највећим дијелом

остварују пружањем услуга.

Највеће учешће у укупним расходима имају пословни расходи са 99

Профитабилност предузећа

ПРОФИТАБИЛНОСТ ПРЕДУЗЕЋА				
у КМ				
ПОЗИЦИЈА	АОР		2018.	2017.
	17	16		
1. Добитак/(Губитак) прије опорезивања	294/ 295	294/ 295	2.143	14.476
2. Текући и одложени порез на добит	296	296	1.405	2.144
3. Укупни нето добитак (губитак) у обрачунском периоду	417/ 418	417/ 418	738,00	12.332
4. Укупан приход	301	301	762.582	710.017
КОЕФИЦИЈЕНТ ПРОФИТАБИЛНОСТИ ПРЕДУЗЕЋА (3/4)			0,10	1,74
РЕФЕРЕНТНА ВРИЈЕДНОСТ - Коэф. профитабилности (Веће од ...)			1,000	1,000

Табела бр. 14 профитабилност предузећа

Коефицијент профитабилности је један од најважнијих финансијских показатеља.

Пожељно је да референтна вриједност коефицијента профитабилности буде знатно изнад вриједности 0.

У анализи профитабилности предузећа примјетно је да је коефицијент профитабилности у 2018. години изнад референтне вриједности, што показује профитабилност пословања предузећа.

У текућој години остварен је позитиван финансијски резултат. Укупни приходи текуће године повећани су у односу на претходну годину, као и укупни трошкови.

10. ЗАКЉУЧАК

Извршена анализа пословања и идентификовани проблеми са којима се суочава ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина, представљају подлогу за доношење мјера за побољшање пословања. У 2018. години остварен је позитиван финансијски резултат.

Укупни приходи Предузећа за период од 01.01. до 31.12.2018. године износе 762.582 КМ и у односу на 2017. годину већи су за 7,40% односно за 52.565 КМ. Укупни расходи Предузећа, за период од 01.01. до 31.12.2018. године, износе 760.439 и у односу на 2017. годину већи су за 9,33% односно за 64.898 КМ.

Укупан нето добитак за 2018. године износи 738 КМ.

Укупан нето добитак за 2018. годину износи 738,00 КМ, док је у 2017. години остварен нето добитак у износу од 12.332,00 КМ и исказан у Билансу успјеха на АОР-у 299 у колони број 5.

По Пореском билансу исказана је добит за обрачунски период, те је обавеза за порез на добит у износу од 1.405,00 КМ. Како је у 2017. години плаћан порез на добит у мјесечном износу од 150,00 КМ остала је претплата пореза на добит за 2018. годину у износу од 754,00 КМ.

По Плану пословања за 2019. годину предвиђене су капиталне инвестиције које се односе на уређење Новог градског гробља на локалитету Хасе-Бријесница. Капиталне инвестиције које су предвиђене да се финансирају заједничким средствима ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина и буџета Града Бијељина су:

- завршна фаза мртвачнице – гдје је Законом о гробљима и погребној дјелатности Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број: 31/13) дефинисан обавеза сваке локалне заједнице да приликом оснивања предузећа и изградње гробља мора имати мртвачницу, која подлијеже законским нормама и стандардима. Приликом опремања мртвачнице треба да буду испоштоване санитарне, естетске и вјерске потребее, а мртвачница мора да има хладњачу и обдукиону салу (обдукациони сто, сто за припремање тијела, манипулативна хидраулична колица, санитарни умиваоник са хируршком чесмом, ормар),

- равнање и планирање земљишта и изградња хидро-дренажног канала - ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина од преузимања Новог градског гробља на локацији Хасе-Бријесница 06.08.2015. године, наишло је на низ проблема који се односе на огромне депресије, лошу конфигурацију терена, за шта је било потребно извршити насипање великих количина земље и изградње хидро-дренажног канала, да би се тај дио терена у одговорајуће стање.

Поред наведених капиталних инвестиција ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина ће наставити са:

- асфалтирањем унутрашњих саобраћајница – што представља једну од битних ствари на Новом градском гробљу, јер се тиме повезују изграђена гробна поља и наставља се унутрашње уређење гробља, чиме се постиже достојанственији изглед градског гробља каквог Град Бијељина засужује да има,

- изградњом ограде на сеоским гробљима – је један од битних пројеката из разлога затварања предметних гробља чиме се спрјечава неовлаштен улаз лица и спрјечавање и обављање других незаконитих радњи.

Све ове капиталне инвестиције представљају основ за квалитетно обављање регистроване дјелатности на основу Закона о гробљима и погребној дјелатности Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број: 31/13) и Одлуке о гробљима и погребној дјелатности на подручју Града Бијељина („Службени гласник Града Бијељина“ број: 11/15).

Имплементација Одлуке о ослобађању прописане накнаде за гробна мјеста гдје су сахрањени погинули борци ВРС у протеклом Одбрамбено-отаџбинском рату настављена је и у 2018. години, гдје је издато 12 Рјешења о ослобађању ове категорије. У 2019. години настављамо са овом активношћу на обавјештењу преосталих породица погинулих бораца Војске Републике Српске.

Мјере за унапређење пословања и остваривање што бољег финансијског резултата:

1. **побољшати наплату одржавања заједничких површина гробља** (систем опомена и позива нередовним платишама са којима није потписан уговор о одржавању заједничких површина гробља а на тај начин повећати приход),
2. **преиспитати постојеће капацитете расположивих људских ресурса и потенцијале запослених** као највриједнијих средстава организације, са потребама предузећа како би се постигла боља ефикасност и економичност Предузећа. Ангажовањем свих запослених у Предузећу постижу се значајни резултати то питању наплате потраживања за извршене комуналне услуге, те што боље унутрашње организације у Предузећу која ће имати за циљ пружање што квалитетније услуге у обављању погребне дјелатности.
3. **у сарадњи са локалном заједницом обезбједити завршетак свих капиталних инвестиција и на тај начин објединити све потребне садржаје на гробљу који ће дугорочно утицати на резултат пословања,**
4. **размотрити могућност остварења додатних прихода пружањем додатних услуга** (расадник, крематоријум, цвјећаре на гробљима које предузеће преузме у наредном периоду, продаја погребне опреме).
5. **Почетком рада Централне мртвачнице, биће обезбеђена потпуна имплементацију Закона о гробљима и погребној дјелатности** („Службени гласник Републике Српске“ број: 31/13) и **Одлуке о гробљима и погребној дјелатности на подручју Града Бијељина** („Службени гласник Града Бијељина број: 11/2015), тачније члан 26 и 28. Закона и члан 19. став 1), 2) и 3) Одлуке Скупштине Града Бијељина.

Заједничким радом Управе предузећа (Скупштина предузећа, Надзорни одбор) и надлежних Служби Града Бијељина које су задужене за праћење рада и резултата, постигнута је стабилност овог Предузећа у финансијском, функционалном и технолошком смислу при обављању регистроване дјелатности.

Пословна 2018. година за Предузеће представља наставак организованих и планом успостављених активности које су дефинисане Планом инвестиционих улагања за период од 2018.-2020. година

Предузеће ће задржати достигнути ниво пружања услуга и настојаће да их побољша у 2019. години, а посебан акценат Предузеће ће ставити на почетак рада мртвачнице и продају погребне опреме, јер ће самим тим бити заокружен процес пословања.

У наредном периоду потребно је обратити пажњу на процес реализације сваке од предложених мјера за побољшање пословања и тежити ка остваривању планираних циљева. Саставни дио извјештаја о раду ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина за 2018. годинучини и завршни рачун.

Број: 16 /19

Датум: 29.03.2019. године

в.д. директора
ЈКП „Градско гробље“ ДОО
Бијељина

Слађан Симић
Слађан Симић
дипл. економиста

ЈКП „ГРАДСКО ГРОБЉЕ“ ДОО БИЈЕЉИНА
- НАДЗОРНИ ОДБОР -

Број: 17 /19

Датум: 29.03.2019.године

На основу члана 26. и члана 17. Статута ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина 6/15 и члана 5. Пословника о раду надзорног одбора ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина 95/15, Надзорни одбор предузећа доноси:

ОДЛУКУ

о прихватању и достављању Извјештаја о раду са завршним рачуном за 2018.годину ЈКП "Градско гробље" ДОО Бијељина Скупштини предузећа на усвајање.

Члан 1.

П Р И Х В А Т А се Извјештај о раду са завршним рачуном за 2018.годину ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина.

Члан 2.

Надзорни одбор доставља Скупштини ЈКП „Градско гробље“ Извјештај о раду са завршним рачуном за 2018. годину ЈКП "Градско гробље" ДОО Бијељина на усвајање.

Члан 3.

Извјештај о раду са завршним рачуном за 2018.годину ЈКП „Градско гробље“ ДОО Бијељина чини саставни дио ове Одлуке.

Члан 4.

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

Достављено:

1. Члановима НОП
2. Евиденција НОП

ПРЕДСЈЕДНИК НАДЗОРНОГ
ОДБОРА

Мирослав Ерић

ЈКП "ГРАДСКО ГРОБЉЕ" ДОО БИЈЕЉИНА
БИЈЕЉИНА
-СКУПШТИНА ПРЕДУЗЕЋА-

Број: 6 /19

Датум, 16.05.2019.године

На основу члана 131. Закона о привредним друштвима ("Службени гласник Републике Српске" број 128/08), члана 5. Закона о јавним предузећима ("Службени гласник Републике Српске" број: 75/04 и 78/11) и члана 17. Статута ЈКП "Градско гробље" д.о.о. Бијељина, Скупштина предузећа на сједници одржаној дана 16.05.2019.године, донијела је

ОДЛУКУ

о усвајању Извјештаја о раду са завршним рачуном ЈКП "Градско гробље" ДОО Бијељина за 2018.годину број 16/19 од 29.03.2019.године

Члан 1.

УСВАЈА СЕ Извјештај о раду са завршним рачуном ЈКП "Градско гробље" ДОО Бијељина за 2018. годину број 16/19 од 29.03.2019.године.

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу даном доношења.

ДОСТАВЉЕНО:

1. Представник оснивача
2. Евиденција С. П.

ПРЕДСЈЕДНИК СКУПШТИНЕ

Мићо Мићих
Мићо Мићих